

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	7
İÇİNDEKİLER	9
KISALTMALAR	15
GİRİŞ.....	17

BİRİNCİ BÖLÜM

GÖC VE GÖCLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR İLE ULUSLARARASI HUKUKTA GÖCMEN KAÇAKÇILIĞI SUÇU

I. GÖC KAVRAMI	21
II. GÖCÜN HUKUKİ TANIMI	22
A. GÖCÜ ORTAYA ÇIKARAN NEDENLER	23
1. Küresel ve Ekonomik Nedenler.....	23
2. Diğer Nedenler	26
B. GÖCÜN SINIFLANDIRILMASI	27
1. İç Göç ve Dış Göç	27
2. Gönüllü ve Zorunlu Göç.....	28
a. Gönüllü Göç.....	28
b. Zorunlu Göç.....	29
3. Kalıcı ve Geçici Göç.....	30
4. Bireysel ve Toplu Göç	31
5. Yasal ve Yasadışı Göç	31
III. GÖCLE İLGİLİ ULUSLARARASI HUKUK TERMİNOLOJİSİ	33
A. VATANDAŞ	33
B. YABANCI	34
C. GÖCMEN	35
D. MÜLTECİ	37
E. SİĞINMA VE SİGINMACI.....	38
F . VATANSIZ	39
G. BENZERLİK VE FARKLILIKLAR.....	40
H. KAYNAK ÜLKE, TRANSİT ÜLKE VE HEDEF ÜLKE	41
1. Kaynak Ülke	41
2. Transit Ülke	41
3. Hedef Ülke.....	41
H. ÖRGÜTLÜ SUÇ (ORGANİZЕ SUÇ).....	42
I. SINIRASAN SUÇ	44
İ. SINIR GEÇİŞİ	46
J. GÖCMEN KAÇAKÇILARI	47

K. GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI	50
IV. GENEL OLARAK TÜRKİYE'DE GÖÇ.....	53
V. TÜRK HUKUKUNDA GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞININ SUÇ OLARAK DÜZENLENME SEBEPLERİ VE SUÇ POLİTİKASI AÇISINDAN İRDELENMESİ.....	59
A. YASAL NEDENLER (ULUSLARARASI YÜKÜMLÜLÜKLER)	60
1. “Sınırşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek Kara, Deniz ve Hava Yoluyla Göçmen Kaçakçılığına Karşı Protokol”ün Getirdiği Yükümlülük.....	60
2. Avrupa Birliği ile İlişkiler	62
a. Türkiye Katılım Ortaklısı Belgesi.....	63
b. Geri Kabul Anlaşması	63
B. FİİLİ NEDENLER (GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞININ ARTMASI).....	65
C. SUÇ POLİTİKASI AÇISINDAN GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI SUÇU	67
VI. ULUSLARARASI HUKUKTA GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI SUÇU	69
A. GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞIYLA İLGİLİ ULUSLARARASI KURULUŞLAR	70
1. Birleşmiş Milletler	70
2. Uluslararası Göç Örgütü (IOM).....	71
3. Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR)	72
4. Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Uluslararası Suç Ofisi	73
5. INTERPOL	74
6. UROPOL	74
7. FRONTEX	75
8. Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO).....	76
B. ULUSLARARASI BELGELER	77
1. Genel Olarak.....	77
2. “Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi”	77
3. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	78
4. “Mültecilerin Hukuki Durumuna İlişkin 1951 Tarihli Cenevre Sözleşmesi ve Bu Sözleşmeye Ek 1967 Tarihli Protokol”	81
5. “Tüm Göçmen İşçilerin ve Aile Fertlerinin Haklarının Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme”	84
6. “Sınırşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi”	86
7. “Sınırşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek, Kara, Deniz ve Hava Yoluyla Göçmen Kaçakçılığına Karşı Protokol”	89
C. AVRUPA BİRLİĞİ'NDE GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI.....	103
1. Genel Olarak.....	103
2. Schengen Anlaşması.....	105
3. “Avrupa Birliğinin Birliğe İzinsiz Giriş, Transit Geçiş, İkameti Kolaylaştırın Fiilleri Önlemeye Yönelik Cezai Çerçevenin Güçlendirilmesi Hakkında 28 Kasım 2002 Tarihli Çerçeve Kararı ve 2002/90 EC Sayılı Direktifi”	106
4. Almanya	108
a. Genel Durum	108

b.	Alman Hukukunda Göçmen Kaçakçılığı	109
5.	Fransa	125
a.	Genel Durum	125
b.	Fransız Hukukunda Göçmen Kaçakçılığı	126
6.	İtalya.....	127
a.	Genel Durum	127
b.	İtalyan Hukukunda Göçmen Kaçakçılığı.....	129
7.	Yunanistan	131
a.	Genel Durum	131
b.	Yunan Hukukunda Göçmen Kaçakçılığı	132
D.	BAZI ÜLKELERDE GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI	134
1.	İngiltere	134
a.	Genel Durum	134
b.	İngiliz Hukukunda Göçmen Kaçakçılığı	135
2.	Amerika Birleşik Devletleri	137
a.	Genel Durum	137
b.	Amerikan Hukukunda Göçmen Kaçakçılığı	143
3.	Avustralya.....	148
a.	Genel Durum	148
b.	Avustralya Hukukunda Göçmen Kaçakçılığı.....	149
	(1) Göç Kanunu	150
	(2) Ceza Kanunu.....	154

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRK HUKUKUNDAYA GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI SUÇU

I.	TÜRK HUKUKUNDAYA GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI SUÇUNA İLİŞKİN DÜZENLEMELER	155
A.	TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASINDAKİ DÜZENLEME	155
B.	65 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU MADDE 201/A ÖNCESİ DURUM	156
C.	765 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU MADDE 201/A SONRASI DURUM	158
D.	5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU DÜZENLEMESİ	159
1.	Güncel Düzenleme	159
2.	İlk Düzenleme	160
3.	2010 Yılında Yapılan Değişiklik	160
4.	2019 Yılında Yapılan Değişiklik	161
5.	2023 Yılında Yapılan Değişiklik	161
II.	TÜRK CEZA KANUNU'NDA GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI SUÇU	161
A.	SUÇ TİPİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER	161
B.	765 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU VE 5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU'NDAKİ DÜZENLEMELERİN KARŞILAŞTIRILMASI	165
C.	SUÇLA KORUNAN HUKUKİ DEĞER	167
1.	Uluslararası Topluma Ait Menfaatler	167
2.	Devletlere Ait Menfaatler	168

3.	Göçmenlere Ait Menfaatler	169
D.	SUÇUN UNSURLARI	172
1.	Tipikliğin Objektif Unsurları (Maddi Unsurlar)	173
a.	Fail.....	173
b.	Mağdur.....	179
c.	Suçun Konusu.....	185
d.	Hareket (Fiil).....	189
(1)	Bir Yabancıyı Yasal Olmayan Yollardan Ülkeye Sokmak	194
(2)	Yabancının Yasal Olmayan Yollardan Ülkede Kalmasına İmkân Sağlama	202
(3)	Türk Vatandaşı veya Yabancının Yasal Olmayan Yollarla Yurt Dışına Çıkmasına İmkân Sağlamak	214
e.	Netice ve Nedensellik Bağı	221
2.	Tipikliğin Subjektif Unsurları (Manevi Unsurlar)	224
a.	Genel Olarak	224
b.	Doğrudan Doğruya veya Dolaylı Olarak Maddi Menfaat Elde Etmek Maksadı.....	227
3.	Suçun Hukuka Aykırılık Unsuru	234
a.	Genel Olarak Hukuka Aykırılık.....	234
b.	Hukuka Özel Aykırılık.....	235
c.	Göçmen Kaçakçılığı Suçu Açısından Hukuka Uygunluk Nedenlerinin İncelenmesi	236
(1)	Kanun Hükmünü Yerine Getirme	236
(2)	Yetkili Merciin Emrini Yerine Getirme	237
(3)	Meşru Savunma	237
(4)	Hakkın Kullanılması	238
(5)	Mağdurun Rızası	238
(6)	Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Sınırın Aşılması	239
d.	Göçmen Kaçakçılığı Suçu Açısından Kusurluluğun İncelenmesi	239
(1)	Kusur Yeteneği ve Kusur Yeteneğini Etkileyen Haller.....	239
(2)	Yaş Küçüklüğü	240
(3)	Zorunluluk Hali	240
(4)	Akıllı Hastalığı.....	241
(5)	Sağır-Dilsizlik	242
(6)	Geçici Nedenler.....	242
(7)	Alkol ve Uyuşturucu Madde Kullananlarda Kusur Yeteneği	242
e.	Göçmen Kaçakçılığı Suçu Açısından Hata Kavramının Değerlendirilmesi	243
(1)	Genel Olarak Hata	243
(2)	Hukuki Hata	243
(3)	Fiili Hata	243
f.	Göçmen Kaçakçılığı Suçu Açısından Kusurluluğu Kaldıran Hallerin Değerlendirilmesi	244

---

(1) Genel Olarak.....	244
(2) Kaza ve Tesadüf.....	244
(3) Mücbir Sebep	244
(4) Cebir	244
(5) Korkutma ve Tehdit.....	245
g. Göçmen Kaçakçılığı Suçu Açısından Objektif Cezalandırılabilme Şartları	247
h. Göçmen Kaçakçılığı Suçu Açısından Şahsi Cezasızlık Sebebi	247
E. SUÇUN NİTELİKLİ HALLERİ	248
1. Göçmen Kaçakçılığı Suçunun Kaçak Göçmenlerin Hayatları Bakımından Bir Tehlike Oluşturması	249
2. Göçmen Kaçakçılığı Suçunun Kaçak Göçmenlerin Onur Kırıcı Bir Muameleye Maruz Bırakılarak İşlenmesi.....	261
3. Göçmen Kaçakçılığı Suçunun Birden Fazla Kişi Tarafından Birlikte İşlenmesi.....	263
4. Göçmen Kaçakçılığı Suçunun Örgüt Faaliyeti Çerçevesinde İşlenmesi	264
a. Örgüt Kavramı	264
b. Göçmen Kaçakçılığının Örgüt Faaliyeti Kapsamında İşlenmesi.....	269
5. Göçmen Kaçakçılığı Suçunun Terör Örgütü Faaliyeti Çerçevesinde İşlenmesi.....	275
F. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜŞ BİÇİMLERİ	277
1. Teşebbüs	277
a. Genel Olarak.....	277
b. Göçmen Kaçakçılığı Suçuna Teşebbüs	281
2. İştirak.....	286
(1) Faillik	289
(i) Müstakil (Doğrudan) Faillik	290
(ii) Müsterek Faillik	290
(iii) Dolaylı Faillik	291
(iv) Yan yana Faillik.....	292
(2) Şeriklik.....	292
(i) Azmettiren	293
(ii) Yardım Eden	294
3. İçtima.....	297
a. Gerçek İçtima	298
b. Birleşik Suç.....	302
c. Zincirleme Suç	303
d. Aynı Neviden Fikri İçtima.....	305
e. Farklı Neviden Fikri İçtima	307
f. Suç ile Kabahatler Arasındaki İçtima	309
G. YAPTIRIM	310
1. Genel Olarak.....	310

2. Cezalar.....	311
3. Güvenlik Tedbirleri.....	315
a. Genel Olarak	315
b. Müsadere	315
(1) Eşya Müsaderesi	317
(2) Kazanç Müsaderesi	323
c. Tüzel Kişiler Hakkında Uygulanacak Faaliyet İzninin İptali	324
H. MUHAKEME USULÜ	327
1. Soruşturma ve Kovuşturma Usulü.....	327
2. Yetkili Mahkeme (Yer Bakımından Yetki)	333
3. Görevli Mahkeme (Madde Bakımından Yetki)	335
4. Dava Zamanaşımı	336
5. Yurt Dışında İşlenen Göçmen Kaçakçılığı Suçunun Türkiye'de Kovuşturulması.....	338
III. GÖÇMEN KAÇAKÇILIĞI SUÇUNUN BENZER VE BAĞLANTILI SUÇ VE KABAHATLERLE KARŞILAŞTIRILMASI.....	340
A. İNSAN TİCARETİ SUÇU	341
1. Genel Olarak İnsan Ticareti	341
2. İnsan Ticareti Suçu ile Göçmen Kaçakçılığı Suçları Arasındaki İlişki.....	344
B. FUHUŞ	352
1. Genel Olarak Fuhuş Suçu.....	352
2. Fuhuş Suçu ve Göçmen Kaçakçılığı Suçları Arasındaki İlişki.....	353
C. DOLANDIRICILIK	355
1. Genel Olarak Dolandırıcılık Suçu	355
2. Dolandırıcılık Suçu ve Göçmen Kaçakçılığı Suçları Arasındaki İlişki	356
D. BELGEDE SAHTECİLİK.....	359
1. Genel Olarak Belgede Sahtecilik.....	359
2. Belgede Sahtecilik ve Göçmen Kaçakçılığı Suçları Arasındaki İlişki.....	361
E. KABAHATLER	365
1. Pasaport Kanunundaki Kabahat	365
2. 6458 Sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununda Bulunan Kabahatler	369
SONUÇ	377
KAYNAKÇA	391